

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İVEDİ

Sayı : E-23663589-045.03[G-01635]-1202033

30.06.2021

Konu : Kıdem Tazminatı

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Bolu Valiliğinin (ÇŞİM) 02.06.2021 tarihli ve E-34850108-840-1031006 sayılı yazısı.
b) Strateji Geliştirme Başkanlığı (İç Kontrol Daire Başkanlığı)'nın 03.06.2021 tarihli ve E-12202449-045.03-1038058 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazı ile; Bolu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü emrinde 696 sayılı KHK kapsamında sürekli işçi statüsünde güvenlik görevlisi olarak görev yapan Muzaffer VARLIK'ın 01/01/2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tebliğin 16'ncı maddesinin ikinci fıkrasının "*Bu şekilde sürekli işçi kadrosuna geçirilenlerin istihdam süresi hiçbir şekilde emeklilik, yaşlılık ve malüllük aylığını kazanma tarihini geçemez*" hükmü gereğince 25/06/2021 tarihinde re'sen emekliliğe sevk edileceği; adı geçen personelin 4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan güvenlik hizmeti alım işi çerçevesinde İl Müdürlüğü emrinde 01/06/2014 tarihinde göreve başladığı ve söz konusu KHK kapsamında 01/04/2018 tarihinde sürekli işçi kadrosuna alınana kadar bu statüde çalıştığı; emekliliğe sevkedilecek olan personelin kıdem tazminatı hesabında, hizmet alımı kapsamında işe başladığı 01/06/2014 tarihinin mi yoksa KHK kapsamında kadroya alındığı 01/04/2018 tarihinin mi dikkate alınacağı hususunda tereddüte düşüldüğü bildirilerek görüş sorulmaktadır.

İlgi (b) yazı ile;

- İlgi (a) yazı ile; 696 sayılı KHK hükümlerine göre 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında çalışmakta iken işçi statüsüne geçirilen ilgiliye hesaplanacak kıdem tazminatı ödemesinin hangi tarihten itibaren yapılacağına ilişkin Bakanlığımız görüşünün talep edildiği;
- Yapılan incelemede; 696 sayılı KHK hükümlerine göre yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve kurumlar arasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 01/01/2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmi Gazetede konuya ilişkin bir Tebliğ yayımlandığı;
- Anılan Tebliğin "*Hak sahipliği açısından kapsamın belirlenmesi*" başlıklı 5'inci maddesinin ikinci fıkrasının
 - (c) bendinde "*Bu kapsamda çalıştırılmalarına ilişkin olarak idarelere karşı açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edeceğine dair idareye yazılı beyanda bulunmak*" ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2EB1F890-C633-4451-BF82-6182D7AB5237

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ebd>

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278
Çankaya/Ankara

Bilgi için: Kenan ECEV T
Çevre ve Şehircilik Uzmanı
Telefon No: (312) 410 26 79

- (ç) bendinde "*En son çalıştığı idare ile daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında alt işveren işçisi olarak çalıştığı iş sözleşmelerinden dolayı 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23'üncü madde ile tanınan haklar karşılığında idarelerden herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayacağını ve bu haklarından feragat ettiğine dair yazılı bir sulh sözleşmesi yapmayı kabul ettiğini idareye yazılı olarak beyan etmek*" şartlarının yer aldığı;
- Anılan Tebliğin "*İşçi kadrosuna geçirilme*" başlıklı 16'ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde "*En son çalıştığı idare ile daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında alt işveren işçisi olarak çalıştığı iş sözleşmelerinden dolayı 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23'üncü madde ile tanınan haklar karşılığında idarelerden herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayacağını ve bu haklarından feragat ettiğine dair örnek-4'te yer alan sulh sözleşmesini idareye ibraz etmek*" şartına yer verildiği;
- Konuya ilişkin olarak **Çalışma Genel Müdürlüğü**nce Tez-Koop İş Sendikasına verilen 10/10/2018 tarihli ve E.68846 sayılı görüş yazısında; "4857 sayılı İş Kanununun 120'nci maddesi ile mülga 1475 sayılı İş Kanununun kıdem tazminatına ilişkin 14. Maddesinin yürürlükte bırakıldığı, anılan madde de kıdem tazminatının kimlere hangi koşulların gerçekleşmesi halinde ve ne miktarda ödeneceği, işçilerinin kıdemlerinin hizmet akdinin devam etmiş veya fasılalarla yeniden akdedilmiş olmasına bakılmaksızın aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanacağı; Buna göre, hesaplama esas tarihin 1475 sayılı Kanunun 14'üncü maddesine uygun olarak, 4857 sayılı İş Kanununun 2 ve 112'nci maddeleri ile yerleşik Yargıtay içtihatları dikkate alınarak ancak ilgili işverenlikçe tespit edilebilecek nitelikte olduğu" açıklamalarına yer verildiği;
- Konuya ilişkin olarak **Sağlık Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü**nün 2019 tarihli ve 1045125-045.02-E.3219 sayılı görüş yazısında; Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına görüş sorulduğu;
 - Görüş isteme yazısında, "Kadroya geçirilen işçiler tarafından geçmiş dönem çalışmalarından doğan haklarının talep edilmeyeceğine dair feragat beyanının henüz doğmamış bir hak ve alacağa müessir olamayacağı yerleşik Yargıtay içtihatları ile de somutlaşmış evrensel bir hukuk ilkesi olarak kabul edildiği, bu çerçevede, kadroya geçiş tarihi itibarıyla, ileride 1475 sayılı Kanunun 14'üncü maddesinde sayılan kıdem tazminatını kazanma şartlarının gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin bilinmesinin mümkün olmayacağı; böylece sulhnamenin imzalandığı tarihte talep edilebilir hale gelmemiş bir hakka müstenit olan ve henüz maddi hukuk anlamında doğmuş bir hak ve alacağa ilişkin olmadığı anlaşılan beyan formlarının kıdem tazminatı haklarına hanel getiremeyeceği" değerlendirmesine yer verilmek suretiyle görüş istendiği;
 - **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü**nce gönderilen bila tarih ve 41515602-000-E.772650 sayılı cevabi yazıda özetle; "4857 sayılı Kanunun 112'nci maddesi gereğince 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından kıdem tazminatlarının ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından ödeneceği; kıdem tazminatına hak kazanma esaslarının 1475 sayılı Kanunun 14'üncü maddesinde düzenlendiği; bu manada 4734 sayılı Kanunun 62'nci

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 2EB1F890-C633-4451-BF82-6182D7AB5237

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ebd>

Mustafa Kemal Mahallesi Eski ehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278
Çankaya/Ankara

Bilgi için: Kenan ECEV T
Çevre ve ehircilik Uzmanı
Telefon No: (312) 410 26 79

- maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işveren nezdinde çalışan işçilere şartları taşıyor olmaları halinde kıdem tazminatlarının ödenmesi gerekeceğinin" belirtildiği;
- **Hazine ve Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün** 11/01/2019 tarihli ve 26660611-045.02-(76821)-1015 sayılı cevabi yazısında, özetle, "4857 sayılı İş Kanununun 112'nci maddesi ile 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (e) bendi uyarınca hizmet alım ihalelerinde çalıştırılan taşeron işçilerin kıdem tazminatlarının üst işveren olan kamu kurum ve kuruluşlarınca ödeneceğinin düzenlendiği; görüş yazısında feragat beyanına (ve bu minvalde feragat beyanının kıdem tazminatı haklarına hanel getiremeyeceğine) ilişkin değerlendirmelere eklenecek bir husus olmadığı" beyan edilmek suretiyle, ihtilafın açıklığı kavuşturulduğu;
 - Öte yandan, gerek mezkur KHK'nin mali hususlara isabet eden kısımlarına istinaden tereddütleri giderme görevi üstlenen Hazine ve Maliye Bakanlığı, gerekse de mezkur KHK'nin kordinasyonunda yayımladığı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından emsal nitelikteki işçilere fiilen kıdem tazminatı ödemelerinin yapıldığı ve sorumlu yüklenici firmalara isabet eden kısımlar bakımından rücu davaları ikame edildiğinin bilindiği;
 - Kadroya alındıktan sonraki bir tarihte kıdem tazminatının kanuni şartlarını taşımak kaydıyla iş akdi sona eren sürekli işçilere, Bakanlık (yani Sağlık Bakanlığı) nezdindeki yüklenici firmalarda gerçekleştirdikleri çalışmaları da kıdem tazminatı hesabında göz önüne almak suretiyle kıdem tazminatı ödemelerinin yapılması ve yapılan ödemelerin kadroya geçiş tarihi olan 02/04/2018 tarihinden önceki dönemlerde ilgili işçilerin bünyesinde çalıştıkları yüklenici firmalara rücunun gerekeceği mütalaa olunduğu; açıklamalarına yer verildiği;
 - Bu itibarla; 696 sayılı KHK hükümlerine göre 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında çalışmakta iken işçi statüsüne geçirilen çalışanların kıdem tazminatı ödemelerinde esas alınacak süre ile rücu işlemlerine ilişkin bu ve bundan sonraki işlemlerde esas alınmak üzere konunun İş Hukuku ile Borçlar Kanunu kapsamında değerlendirmesinin daha uygun olacağı mütalaa edilerek konu hakkında görüşümüz sorulmaktadır.

İlgi yazılar incelenmiş olup görüşümüz aşağıdadır:

İdare ile işçi arasındaki sözleşme bir sulh sözleşmesidir ve sulh sözleşmesinin unsurlarından birisi sözleşme yapılması sırasında taraflar arasında hukuki bir ilişkiye ilişkin "bir uyuşmazlık bulunması"dır; sözleşmenin imzalanması sırasında kıdem tazminatı hakkının, henüz şartları oluşmadığından, doğmaması ve bu hususa ilişkin olarak herhangi bir uyuşmazlık bulunmaması sebebiyle kıdem tazminatı hakkına ilişkin alacağın sulh sözleşmesinin ve sözleşmede işçinin asli edim yükünü teşkil eden feragatin kapsamında olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca, işçinin ölüm hali dışında, kıdem tazminatı hakkını doğuran yegane olgu, iş sözleşmesinin fesih ile sona ermesi hali olup, fesih iradesinin açıkça ortaya konulmadığı hallerde kıdem tazminatı alacağı da henüz doğmamış olduğundan feragat konu olması da mümkün değildir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 2EB1F890-C633-4451-BF82-6182D7AB5237

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ebd>

Mustafa Kemal Mahallesi Eski ehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278
Çankaya/Ankara

Bilgi için: Kenan ECEV T
Çevre ve ehircilik Uzmanı
Telefon No: (312) 410 26 79

İlgi (b) yazıdaki görüşler ve yukarıdaki değerlendirmeler ışığında ve 1475 sayılı İş Kanununun "Kıdem tazminatı" başlıklı 14'üncü maddesi hükümleri uyarınca; kadroya alındıktan sonraki bir tarihte kıdem tazminatının kanuni şartlarını taşımak kaydıyla iş akdi sona eren sürekli işçilere, yüklenici firmalarda gerçekleştirdikleri çalışmaları da kıdem tazminatı hesabında göz önüne almak suretiyle kıdem tazminatı ödemelerinin yapılması ve ödemelerin yüklenicilere isabet eden kısımları açısından yüklenicilere rücu edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/C maddesinin atıfta bulunduğu 659 sayılı KHK'nin 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca hazırlanan Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü görüşü olarak bilgi ve takdirlerinize arz ederim.

Ahmet KÜÇÜKLER
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2EB1F890-C633-4451-BF82-6182D7AB5237

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ebd>

Mustafa Kemal Mahallesi Eski ehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278
Çankaya/Ankara

Bilgi için: Kenan ECEV T
Çevre ve ehircilik Uzmanı
Telefon No: (312) 410 26 79

